

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt VII. Respondetur ad argumentum Caluini, quo libertatis pars hæc
tertia construitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

CAPVT VII.

*Respondetur ad argumentum Caluini, quo libertatis
pars hac tertia construitur.*

Rom. 14.

PROFERTVR à Caluino Pauli locus, vbi ait: Scio quia nihil commune est; nisi qui existimat aliquid commune, illi commune est. Sic enim ille Pauli verba commemorat. additque ijs verbis res omnes externas, liberrati nostræ esse subiectas, modò eius libertatis ratio animis nostris apud Deum constet. Verùm si qua superstitiosa opinio scrupulum nobis iniiciat: quæ suapte natura pura erant, ea nobis contaminari. Si igitur ille: particulam omittens, nescio an de indultis, quam Paulus interserit: Per ipsum. Nihil, inquit, commune per ipsum; nisi ei qui existimat quid commune esse, illi commune est. Neque tamen parum ad rem facit particulæ eius interpositio. Siue enim interpretemur, nihil cõmune per seipsum; id est, suapte natura, quomodo Chrysostomus; siue, nihil commune per ipsum Christum, de quo dixerat, Scio, & confido in Domino Iesu, quia nihil commune per ipsum; quomodo Ambrosio in scriptis Commentariis interpretatus est: neutrum tamen horum Apostolicæ lectionis sensum quicquam nobis aduersari clarum est, qui lege Ecclesiastica, qua nonnullis à cibis interdum abstinendum sit, nihil impediri docemus libertatē Christianam. Si enim intelligit Apostolus nihil commune seu prophanum & immundum suapte natura; tum demum nos contra hoc Pauli verbum, in capiendis ciborum alimentis, Christianam, imò naturalem tolleremus libertatem, si ab vllò ciborum genere, tanquàm per seipsum impuro, abstinendū esse diceremus. Libertatem enim permittit Paulus rerum vsu, tanquam sua natura bonarum: non quo exigat, sine omni prohibitione, perpetuam vtendi facultatem. Fiunt enim

& civilibus interdum, & medicorum sæpè decretis, prohibitiones certæ, sed ne quid, quod à Deo effectum sit, tanquam malum per sese, Manichæorum deliro sensu nefas putemus attingere. Sin autem hoc potiùs continet Apostolica sententia, per Christum iam id præstitum esse, vt nihil haberi debeat profanum & immundum, ex Mosaici instituti decreto, quo fiebat ciborum mundorum delectus quidam, eorumque ab immundis, non naturâ, sed mystica significatione, discretio: nonne perspicuum est, ne hac quidem in parte libertatem à nobis imminui Christianam? Neq. enim Mosaicæ legis decretum reuocamus, cuius modò observatio, non pietatis libertas, sed superstitionis seruitus grauissima foret. Caterùm cum illius observandæ Legis tempus esset adhuc idoneum, vellem mihi Calvinus diceret, nullâne tum piis hominibus, & gratia Christi iustificatis, libertas Christiana fuerit, qui discrimen illud ciborum ex Lege Mosaica observare tenebantur. Qui, si diceret liberos fuisse in quantum iustos, Dei que filios; quia Legem vmbraico illi seculo congruentem, propter veri Dei, qui illa iusserat, obedientiam, promptè & alacriter observarent: intelligeret, opinor, non esse cur nobis aded vehementer obstitet; qui cum libertate Christiana consistere volumus à certis ciborum generibus abstinentiam, lege indictam, consuetudineque fidelium per tēpora certa firmatam: non quo quicquam aut suapte natura impurum, aut significatione immundum statuatur, sed quo istiusmodi ratione castigata caro & repressa, dominantis spiritui, non tantum negotij sua infestatione faceat. Quæ res procul dubio ad Christianam libertatis, quæ præcipuè à peccato libertas est, incrementum mirificè conducit. Quod si hîc quispiam dixerit, requirere Apostolū eam libertatem in externarū rerum usu: vt quoniam nulla res aut suapte natura, aut signi-

fica-

ficatione immunda est, nemo sibi aliquam reddat
 superstitionis opinione pollutam: fatebimur hoc nos, hi-
 bentesque donabimus. neque enim à peccato liber
 esse potest, qui cum sibi falsa superstitione persuadat
 rem quampiam immundam esse, neque ea uti sibi fa-
 esse, tamen reclamante conscientiae iudicio sumit in
 usum. Dupliciter enim hic peccato seruit; tum quod
 eius animus superstitione & errore tenetur illaquea-
 tus; tum quod contra conscientiam quippiam agat:
 cum dicat Apostolus, Beatum esse illum, qui non iu-
 dicat seu condemnat seipsum in eo quod probat, id
 est, quod opere exercet. qui autem dijudicat inter ci-
 bos, tanquam alios mundos, alios immundos, si ede-
 rit, condemnatus est: quoniam non ex fide. Porro quod
 non est ex fide, peccatum est. At verò si quisquam illi-
 citum sibi putet rei certae usum; vel quia Deus prohib-
 buit, ut Adam primum, deinde Iudei tempore veteris
 Legis; vel quia Ecclesia prohibet, ut nunc Christianis;
 is neque superstitione ducitur, qua rem vllam putet
 immundam: neque eam quae sit per seipsam munda,
 sibi facit immundam, si propter Superioris iustam pro-
 hibitionem abstinendum putet: nisi ita fortasse quis-
 quam insaniat, ut obedientiae virtute pollui hominem
 arbitretur. Si verò quis erit qui prohibitionis non igno-
 rus, cui parendum esse sibi persuadeat, nihilominus
 edat: is tamen rem bonam sibi immundam reddit, seque
 ipsum polluit: non propter superstitionis opinionem,
 qua sibi scrupulum injiciat; sed propter propriae con-
 scientiae, ex vero iudicio, condemnationem. Quae etsi
 erronea sit, obligat tamen; non quidem ad faciendum
 secundum eam, sed ad nihil suscipiendum & agendum
 contra eam. Si quis autem rursus contendat, ob hoc
 ipsum nullas eiusmodi in Ecclesia leges esse debere,
 per quas fiat, ut Christianus, aliquid esse prohibendum
 sibi persuadens, ac nihilominus eodem utens, sibi id
 reddat

Rom 14.

reddat immundum: an maduerrere ille debet, quantum ex eo, si sic esset, nasceretur incommodi. Sequeretur enim, nec diuinas leges esse debere vllas: propterea quod earum occasione eueniat, vt homines aliqua sibi esse prohibita persuadentes, atque eadem interim, nihil illa obstante scientia, concupiscentiaque vincēte, facientes, grauiore multo peccati seruitute implicentur. Quocirca si tale quidquam accidat, seu diuinarum seu Ecclesiasticarum occasione legum, vt homines illi de quibus dictum est à Poeta,

Ni iurur in veritum semper, cupimusque negata,

Onidius.

eo dulciorem rerum vsum putent, quo magis fuerit prohibitus, eo que maiore vtendi libidine polluantur: non propterea accusanda Lex est tanquam Christianae aduersa libertati, sed innata hominibus prauitas: quam vltro nea, Christiano que & libero homine digna obediendi consuetudine, corrigi paulatim sanarique necesse est. Postremò si quis addiderit, abrogatis semel per Christum Legibus illis Mosaicis, quae liberum & promiscuum rerum vsum prohibebant, non debuisse ab Ecclesia similes institui Leges; quia nihil profuerit onus seruile vnum excussisse, si aliud perinde graue eius in locum successerit: respondebitur, inter has & illas Leges permultum interesse. non modò quia Lex Christiana nullius cibi simpliciter damnat aut prohibet vsum (quod illa Mosaica in variis rerum generibus faciebat) verum etiam quod veteres illae prohibitiones vmbrae erant; istae verò Christianae temperantiae & pietatis morale ac perutile exercitium continent. Idcirco & Christus Dominus, sublatis veterum sacramentorum vmbrae, non solum moralia, quae veteri Testamento communia erant, reliquit, verum etiam & auxit & illustrauit. Et ideo nemo est credentium, inquit Leo, qui non sit Christianae debitor disciplinae. Quia etsi remota est iustitiae

Legis

Legis asperitas, voluntariae tamen observationis cre-
 uit utilitas, dicente Euangelista Ioanne, quia Lex per
 Moysen data est, gratia autem & veritas per Iesum
 Christum facta est. Omnia enim quae secundum Le-
 gem, siue in circūcisione carnis, siue in diuersitatibus
 hostiarum, siue in sabbathi obseruantia praecesserunt,
 Christum testificata, Christi sunt gratiam prolocuta.
 Et ipse est finis Legis, non euacuando significationes
 ipsius, sed implendo. Qui licet idem sit auctor veteris
 qui nouorum, figuratarum tamen promissionum sa-
 cramenta mutauit, quia promissa perfecit, & denūcia-
 tionibus cessationem imposuit, quoniam denunciata
 aduenit. In praecipis autem moralibus nulla prioris
 Testamenti decreta reprobata, sed Euangelico magis
 sterio multa sunt aucta, ut perfectiora & lucidiora el-
 sent dantia salutem, quam promittentia Saluatorem.
 Haec Leo, Sermone 14. de passione Domini.
 Cuius illa eadem de re & breuior & clarior oratio est
 Sermone 6. de ieiunio decimi mensis: Cessantibus, in-
 quit, significationibus, quibus Saluatoris nostri nū-
 ciabatur aduentus, & peractis figuris, quas abstulit
 ipsa praesentia veritatis: ea quae vel ad regulas morum
 vel ad simplicem Dei cultum ratio pietatis instituit,
 eadem apud nos forma in qua sunt condita perseue-
 rant: & quae utriusque Testamento erant congrua, nulla
 sunt commutatione variata. Ex his autem est, inquit,
 decimi mensis solepne ieiunium, quod à nobis nunc
 est annua consuetudine celebrandum: quia plenum
 iustitiae est atque pietatis, gratias agere diuinam largitatem
 pro fructibus quos in usus hominum, secundum sum-
 mae prouidentiae temperamentum, terra produxit.
 Haec Leo: